

BEZPŁATNY KWARTALNIK NR 2

GMINY: Czarna Białostocka,
Gródek, Michałowo, Zabłudów,
Juchnowiec Kościelny,
Wasilków, Supraśl

biuletyn informacyjny

**EKONOMIA SPOŁECZNA
W PUSZCZY KNYSZYŃSKIEJ**

Mała społeczność. Duże korzyści.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Patroni Honorowi

Marszałek Województwa Podlaskiego

Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku

Projekt realizowany w ramach Działania 7.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

www.efs.gov.pl

Biuro projektu:
Forum Inicjatyw Rozwojowych
Inkubator Ekonomii Społecznej
ul. Warszawska 34, 15-077 Białystok, www.fir.org.pl

Partner projektu:
Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania Puszcza Knyszyńska”
Inkubator Ekonomii Społecznej
ul. Piłsudskiego 64, 16-030 Supraśl, www.puszczaknyszynska.org

Ekonomię Społeczną ze względu na szeroki zakres funkcji i celów trudno jest sprowadzić do prostej definicji. Jednym z założeń ekonomii społecznej jest stwarzanie warunków do niezależnego rozwoju osobom indywidualnym, grupom, czy wspólnotom. Funkcje ekonomii społecznej zależą również od potrzeb powstających podmiotów ekonomii społecznej oraz rodzaju powstających problemów, które należy rozwiązać w danej społeczności lokalnej. Działania w ramach ekonomii społecznej mają uniezależnić ludzi i całe grupy od pomocy zewnętrznej. Kolejną funkcją ekonomii społecznej jest świadczenie różnego rodzaju usług o charakterze publicznym (np. działalność podmiotów ekonomii społecznej, stowarzyszeń ubezpieczeń wzajemnych, przedsiębiorstw społecznych). Ważnym zadaniem ekonomii społecznej jest zatrudnianie osób, które na otwartym rynku pracy miałyby nikłe szanse na zatrudnienie, są to np. osoby niepełnosprawne lub byli więźniowie.

Adam Kamiński – absolwent Wydziału Prawa na Uniwersytecie w Białymstoku, studiów podyplomowych z Zarządzania Wiedzą Wyższej Szkoły Ekonomicznej. Wicestarosta Powiatu Białostockiego Ziemińskiego. Od października 2008r. pełni funkcję Prezesa Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Puszcza Knyszyńska oraz Gospodarce Unii Gmin „Progres XXI”.

Cel godzien zainteresowania

- gminy pełne ekonomii społecznej

Ekonomię społeczną tworzą ludzie, którzy angażują się w przedsięwzięcia, przecierają nowe szlaki i wyszukują nisze dla swoich działań. To ciężka praca pełna wznoszeń i upadków. Ale ciekawych historii zakończonych sukcesem jest całkiem sporo!

W niedużym Bałtowie powstał Park Jurajski, a w Górach Świętokrzyskich robi się przepyszne dzemy i ogórki. Pieniądze tam są ważne, ale w ekonomii społecznej nie najważniejsze. Bowiem sukces przedsiębiorstwa społecznego zależy nie tylko od sukcesu na rynku, ale również od tego, co ponad zysk widzą uczestnicy społecznej firmy. Wartość dodana to sedno ekonomii społecznej. Produkując krzesło lub stół musimy zrobić dobry stół, czy krzesło – takie, które się sprzedaje na rynku. Ale sprzedając takie krzesło, nie otrzymujemy tylko pieniędzy, lecz o wiele więcej. Otrzymujemy miejsca pracy dla niepełnosprawnych lub bezrobotnych na wsi, szacunek dla lokalnej społeczności i odpowiedzialność za środowisko.

Tych wartości nie da się łatwo zmierzyć. Jednak bez nich nie byłoby społeczeństwa nowoczesnego.

Mieszkańcy gmin LGD Puszcza Knyszyńska zasługują na taki rozwój. Nie tylko oparty o zysk, lecz o mnóstwo inicjatyw, których nie da się przeliczyć, a bez których byłibyśmy odczuwalnie ubożsi.

Adam Kamiński

Anna Daria Nowicka – socjolog po Uniwersytecie Warszawskim. Prowadzi projekty związane z Zarządzaniem Zasobami Ludzkimi. Współtwórcza Stowarzyszenia „Strefa inspiracji”. Obecnie zajmuje się marketingiem i promocją w projekcie Społecznie Odpowiedzialna Uczelnia, realizowanym przez WSP TWP w Warszawie, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

O czym trzeba pamiętać tworząc przedsiębiorstwo społeczne

Polacy na własnej skórze przekonali się, że zarówno socjalizm

jak i kapitalizm nie rozwiązały wszystkich problemów, a niektóre wręcz same stworzyły. Z różnych środowisk na całym świecie od dziesięcioleci płyną głosy o potrzebie „trzeciej drogi”. Gospodarka społeczna, która powstała na przecięciu rynku, państwa i społeczeństwa, jest właśnie jedną z prób rozwiązania palących problemów społecznych. Choć jej zwolennicy nie nawołują do odrzucenia kapitalizmu, domagają się patrzenia na zysk także przez pryzmat społeczny oraz pomocy grupom wykluczonym.

Nie ma precyzyjnej definicji pojęcia „gospodarka społeczna” (wymienne używa się terminu „ekonomia społeczna”). Socjolog Jan Herbst twierdzi, że jest to obszar dobrowolnej, spontanicznej działalności, która podporządkowana jest w całości lub częściowo celom społecznym (przede wszystkim zaś społecznej lub ekonomicznej emancypacji określonych grup), zrealizowanym poprzez wykorzystanie instrumentów ekonomicznych. Istnieje podział na tzw. stare podmioty ekonomii społecznej (spółdzielnie oraz organizacje pomocy wzajemnej np. towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, kasy zapomogowo-pożyczkowe) oraz nowe podmioty (przedsiębiorstwa społeczne, fundacje, stowarzyszenia, Centra i Kluby Integracji Społecznej, Zakłady Aktywności Zawodowej). W artykule skoncentruję się na przedsiębiorstwach społecznych, do których należą spółdzielnie socjalne.

Kluczowe dla zrozumienia idei gospodarki społecznej jest pojęcie „przedsiębiorstwa społecznego” oraz jego znaczenia zarówno dla społeczności lokalnej, jak i całego społeczeństwa. Mówiąc najprościej, przedsiębiorstwo społeczne to przedsiębiorstwo non-profit, którego celem nie jest maksymalizacja zysku ekonomicznego, lecz rozwiązywanie problemów społecznych poprzez świadczenie odpłatnych usług lub produkcję dóbr dla społeczności lokalnej oraz zapewnienie pracy tym, którzy nie mogą jej znaleźć na wolnym rynku. Przedsiębiorstwo społeczne jest więc instrumentem służącym reintegracji społecznej oraz socjalizacji osób zmarginalizowanych. Zysk jest oczywiście mile widziany, ale jest on reinwestowany we wspólnotę, a nie dzielony między właścicieli czy zarządzających.

Niezwykle ważne jest to, że przedsiębiorstwo społeczne musi w jakimś stopniu ponosić ryzyko ekonomiczne. Jeśli ma zagwarantowane przedstawienie, niezależnie od jakości i ceny swoich usług lub produktów, jest to wypaczenie idei przedsiębiorstwa społecznego. Kluczowe dla zdefiniowania danego przedsiębiorstwa jako społecznego jest również to, że musi być ono inicjatywą oddolną, zachowującą autonomię od innych firm, urzędów oraz nakierowaną na określony cel użyteczny społecznie. Jednym z błędów najczęściej popełnianych przy tworzeniu takich przedsiębiorstw jest to, że próbuje się je powoływać odgórnie, bez odpowiednio wysokiego zaangażowania społeczności lokalnej. By przedsiębiorstwo społeczne mogło istnieć w dłuższej perspektywie czasu, musi się bardzo mocno wpisać w społeczność lokalną, być postrzegane przez nią jako potrzebne i przynoszące jej wymierne korzyści.

Kolejną cechą wyróżniającą przedsiębiorstwo społeczne jest to, że musi być ono zarządzane w sposób demokratyczny (czyli 1 osoba = 1 głos) i oparty na partycypacji, czyli włączeniu w zarządzanie osób spoza ścisłego kierownictwa. Ponieważ do przedsiębiorstw społecznych trafiają ludzie z różnego typu deficytami kompetencji, niezwykle ważne jest, aby przedsiębiorstwa te posiadały chociaż część płatnego personelu, który dzięki swoim rynkowym kwalifikacjom będzie wyrównywał braki pozostałego personelu. Bez tego przedsiębiorstwo społeczne nie będzie miało żadnych szans utrzymania się na rynku i będzie uzależnione od pomocy finansowej z zewnątrz.

Przedsiębiorstwa społeczne powinny być zarządzane w sposób tak samo przemyślany i efektywny, jak podmioty komercyjne. Dotyczy to zarówno optymalnego wykorzystania zasobów oraz możliwości rynkowych, jak i sposobu zarządzania. Choć zysk ekonomiczny nie jest celem samym w sobie, to całkowite oderwanie od realiów rynku powoduje uzależnienie się od dofinansowania z zewnątrz, a w momencie jego ustania – upadek przedsiębiorstwa. Także dla pracowników niezwykle ważne jest poczucie, że ich praca jest potrzebna i że nie jest „niby-pracą”, której efekty są bez znaczenia. Motywacja i realne zaangażowanie pracowników jest kluczowe dla przetrwania przedsiębiorstwa społecznego – dokładnie tak samo, jak

w przypadku firm komercyjnych.

Celem przedsiębiorstwa społecznego jest przywrócenie społeczeństwu ludzi zmarginalizowanych, którzy bez tej pomocy popadliby w jeszcze większe uzależnienie od pomocy społecznej oraz izolację osobistą. W przedsiębiorstwie społecznym otrzymują nie tylko pracę i wynagrodzenie, ale także nabywają umiejętności społecznych i zawodowych, uczą się sumiennego wykonywania obowiązków, a także nabierają poczucia własnej wartości i bycia potrzebnym.

Marta Małecka-Dobrogowska – Koordynator projektu „Ekonomia Społeczna w Puszczy Knyszyńskiej”. W 2003 roku założyła Centrum Studiów Europejskich przy Biurze Inicjatyw Rozwojowych w Białymstoku. Od 2005 r. Wicedyrektor Fundacji Forum Inicjatyw Rozwojowych, odpowiedzialna za wdrażanie projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Ekspert w zakresie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich (Euracademy, Rozwój Obszarów Wiejskich poprzez Turystykę Wiejską (I edycja w Szwecji 2002), Społeczeństwo Informacyjne (II edycja w Grecji 2003), Dywersyfikację Dochodów Wiejskich (III edycja w Polsce 2004).

Projekt „Ekonomia Społeczna w Puszczy Knyszyńskiej”

Fundacja Forum Inicjatyw Rozwojowych wraz ze Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania Puszcza Knyszyńska realizuje projekt w ramach Priorytetu VII Promocja integracji społecznej; Działanie 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej; Poddziałanie 7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej, finansowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

„Ekonomia Społeczna w Puszczy Knyszyńskiej” to projekt skierowany do mieszkańców gmin Czarna Białostocka, Gródek, Michałowo, Zabłudów, Juchnowiec Kościelny, Wasilków, Supraśl.

Celem projektu jest upowszechnienie wiedzy na temat ekonomii społecznej oraz wzmocnienie potencjału istniejących podmiotów ekonomii społecznej na terenie w/w 7 gmin.

W ramach projektu „Ekonomia Społeczna w Puszczy Knyszyńskiej” zrealizowano 7 szkoleń informacyjnych w gminach Czarna Białostocka, Gródek, Juchnowiec Kościelny, Michałowo, Supraśl, Wasilków, Zabłudów. Na szkolenia zostali zaproszeni przedstawiciele istniejących podmiotów ekonomii społecznej: jak fundacje, stowarzyszenia, przedstawiciele instytucji rynku pracy, instytucje pomocy i integracji społecznej, przedstawiciele władz lokalnych, mieszkańcy gmin. W szkoleniach informacyjnych uczestniczyły 124 osoby.

Podczas szkolenia informacyjnego zostały przedstawione między innymi podmioty ekonomii społecznej, dobre praktyki ekonomii społecznej, informacje na temat: jak funkcjonuje ekonomia społeczna w kraju oraz województwie podlaskim. Wśród uczestników temat ekonomii społecznej wzbudził duże zainteresowanie. Za najciekawsze elementy szkolenia

uczestnicy uznali między innymi prezentację dobrych praktyk ekonomii społecznej w województwie podlaskim oraz w Polsce, prezentację już funkcjonujących na rynku podmiotów ekonomii społecznej, możliwość zapoznania się z pomysłami na rozwój, jakie posiadają mieszkańcy innych

miejsowości. Duże zainteresowanie wśród uczestników wzbudziły formy finansowania i pozyskiwania funduszy z różnych źródeł.

W ramach projektu 12 czerwca 2010 r. rozpoczęto pierwszą edycję szkoleń „Szkół Liderów Ekonomii Społecznej”. Do udziału w szkoleniach zaproszono 14 osób z 7 w/w gmin. Są to między innymi przedstawiciele podmiotów ekonomii społecznej oraz mieszkańcy gmin, na terenie których funkcjonuje Lokalna Grupa Działania Puszcza Knyszyńska.

Szkolenie „Szkół Liderów Ekonomii Społecznej” rozpoczęła Pani Magdalena Skup dyrektor Fundacji Forum Inicjatyw Rozwojowych, a poprowadził Pan Grzegorz Stachurski, prezes zarządu pierwszego w województwie podlaskim przedsiębiorstwa społecznego „Galerii Smaku” (Galeria Smaku – Przedsiębiorstwo Społeczne Sp. z o.o w Augustowie). Na szkoleniu zostały omówione między innymi zagadnienia dotyczące definicji - ekonomii społecznej, idei przedsiębiorczości społecznej w praktyce, kryteriów i cech przedsiębiorstw społecznych, miejsca ekonomii społecznej w systemie społeczno-gospodarczym.

Na kolejnych szkoleniach zostaną omówione między innymi tematy: Rozwiązania prawne – zakładanie podmiotów ekonomii społecznej (np. mechanizm tworzenia przedsiębiorstw społecznych, spółdzielni socjalnych); Finansowanie podmiotów ekonomii społecznej – źródła finansowania w zależności od typu podmiotu ekonomii społecznej (wsparcie w ramach PO KL, PO FIO oraz innych programów wspierających funkcjonowanie podmiotów ekonomii społecznej);

Modele współpracy przedsiębiorstw społecznych

EKONOMIA SPOŁECZNA
W PUSZCZY KNYSZYŃSKIEJ

Zapraszamy do udziału w II edycji „Szkół Liderów Ekonomii Społecznej”

Rekrutacja trwa do dnia 31.08.2010r.

Formularze są dostępne w siedzibie Forum Inicjatyw Rozwojowych w Inkubatorach Ekonomii Społecznej w Białymstoku i w Supraślu oraz w Punktach Ekonomii Społecznej, w tym na stronie www.fir.org.pl.

Zapraszamy do korzystania z oferty Inkubatorów Ekonomii Społecznej w Białymstoku i Supraślu oraz sześciu Punktów Ekonomii Społecznej w gminach: Czarna Białostocka, Gródek, Michałowo, Zabłudów, Juchnowiec Kościelny, Wasilków.

Konsultacje są bezpłatne

Osoba do kontaktu: Magdalena Skup
Zapisy na konsultacje pod nr tel. 85 675 00 17 lub 509 198 202

Konsultacje w zakresie podstaw prawnych, księgowych oraz finansowania podmiotów ekonomii społecznej.

KONTAKT:

Inkubator Ekonomii Społecznej w Białymstoku
ul. Warszawska 34, 15-077 Białystok
tel. 85 675 00 17

Inkubator Ekonomii Społecznej w Supraślu
ul. Piłsudskiego 64, 16-030 Supraśl
tel. 509 198 202

Punkt Ekonomii Społecznej w gminie Czarna Białostocka
Koordynator: Barbara Nikołajuk
ul. Torowa 9, 16-020 Czarna Białostocka
tel. 85 710 22 81

Punkt Ekonomii Społecznej w gminie Gródek
Koordynator: Agnieszka Lisowska
ul. Chodkiewiczów 2, 16-040 Gródek
tel. 85 718 06 64 (nr. wew. 20)

Punkt Ekonomii Społecznej w gminie Juchnowiec Kościelny
Koordynator: Anna Kłojzy
ul. Lipowa 10, 16-061 Juchnowiec Kościelny
tel. 69 701 16 02

Punkt Ekonomii Społecznej w gminie Michałowo
Koordynator: Anna Hanasiuk
ul. Wąska 1, 16-050 Michałowo
tel. 85 713 17 77

Punkt Ekonomii Społecznej w gminie Wasilków
Koordynator: Wioletta Sangar
ul. Białostocka 7, 16-010 Wasilków
tel. 85 718 52 53 (nr. wew. 26)

Punkt Ekonomii Społecznej w gminie Zabłudów
Koordynator: Monika Hankowska
ul. Rynek 8, 16-060 Zabłudów
tel. 85 718 81 00

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

Bezpłatne studia podyplomowe Ekonomia Społeczna

Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie ogłasza nabór na bezpłatne, dwusemestralne studia podyplomowe Ekonomia Społeczna.

Studia realizowane w ramach projektu „Zintegrowany system wsparcia ekonomii społecznej”, finansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem studiów jest kształcenie i doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych osób zajmujących się prowadzeniem i wspieraniem przedsięwzięć społecznych. Słuchacze zdobędą wiedzę z dziedziny ekonomii, zarządzania, finansów i prawa, niezbędną do tworzenia i zarządzania inicjatywami społecznymi, prowadzenia i rozwoju podmiotów ekonomii społecznej, a także do kreowania lub podejmowania efektywnej współpracy z organizacjami tego sektora.

Studia adresowane są do pracowników:

- Instytucji pomocy i integracji społecznej.
- Instytucji rynku pracy.
- Organizacji pozarządowych i instytucji ekonomii społecznej zajmujących się statutowo problematyką pomocy i integracji społecznej.
- Administracji publicznej działających bezpośrednio w obszarze pomocy i integracji społecznej.

Rekrutacja trwa od 23 czerwca do 8 lipca 2010r.

Szczegółowe informacje o rekrutacji dostępne na stronie www.studia.msap.pl w zakładce Ekonomia Społeczna - EFS

Informacji na temat rekrutacji udziela także:

Barbara Salwińska
e-mail: barbara.salwinska@uek.krakow.pl
tel./fax 12 293 75 59

Projekt „Zintegrowany system wsparcia ekonomii społecznej”

Biuro partnera projektu: Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie
31-510 Kraków, ul. Rakowicka 16; pokój nr 24; tel.: 12 293 75 60, fax: 12 293 75 59; www.msap.pl

